

Vergiftiging bij kinderen

• WAT KUNT U ZELF DOEN • WAT KAN UW APOTHEKER VOOR U DOEN • GOED OM TE WETEN • INFORMATIE

MEDICIJNEN WERKEN BETER DANKZIJ UW APOTHEKER

VERGIFTIGING BIJ KINDEREN

Rode tabletjes, grappige gele capsules, een interessant flesje ... Jonge kinderen zijn erg ondernemend. Alles willen ze onderzoeken, en dat doen ze vaak door dingen in hun mond te stoppen. Veel producten lijken op snoepjes of limonade. Voor een vieze geur of smaak schrikt een baby, peuter of kleuter lang niet altijd terug.

Medicijnen, planten en schoonmaakmiddelen zijn in elk huis te vinden en kunnen voor kleine kinderen giftig zijn. Bij medicijnen moet u niet alleen denken aan de harttabletjes in opa's jaszak, maar ook aan eenvoudige pijnstillers, vitaminepillen en kruidenmiddelen.

Van een kleine hoeveelheid medicijnen of een beetje gif heeft een kind sneller last dan een volwassene; een kind is immers kleiner. Zo kan het al ziek worden van een klein glaasje sterke drank, een flinke schep zout, een stuk van een sigaret of een paar *paracetamol*-tabletten.

Per jaar krijgen een paar duizend 0- tot 4-jarigen iets giftigs binnen en moeten dan naar de huisarts of naar de afdeling Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis. Een enkele keer overlijdt er zelfs een kind door vergiftiging. Weet daarom wat u moet doen als een kind iets gevaarlijks heeft ingenomen, en vooral: probeer vergiftigingen te voorkomen.

WAT KUNT U ZELF DOEN

VOORKOMEN

Een ondernemend klein kind in huis? Vaak moet je dan ogen in je rug hebben, zo weten moeders, vaders, oppas-oma's en vele anderen maar al te goed.

In een flits kan er iets misgaan: als het thuis 'spitsuur' is als de deurbel of telefoon gaat, als u net iets klaar heeft staan om te gebruiken of op te bergen, als u niet verwacht dat het kleintje bij een fles op het aanrecht kan komen.

Hoe voorkomt u vergiftigingen zo veel mogelijk?

- Neem het kind mee of zet het bijvoorbeeld even in de box als u wordt afgeleid.
- Berg medicijnen weg op een veilige, afgesloten plaats. Pak ze kort voor gebruik en zet ze direct terug: hoog in een (slaapkamer)kast met een goed slot. De badkamer is geen goede plek om medicijnen te bewaren; het is er te vochtig en de temperatuur wisselt er te sterk.
- Vertrouw er niet op dat een 'kindveilige' sluiting 100% veilig is. Om zo'n dop open te maken, moet je bijvoorbeeld drukken en draaien tegelijk. Moeilijk, maar het kan toch lukken: 5% van de kinderen krijgt zo'n sluiting al binnen 5 minuten open als ze het voor de eerste keer proberen. Grote kans dat een kind een gevaarlijk potje toch open krijgt na een aantal keren afkijken en proberen.
- Bewaar medicijnen in de oorspronkelijke verpakking mét de bijsluiter en sluit flesjes en potjes direct na gebruik. Leg medicijnen niet in iets dat ook voor eten of drinken wordt gebruikt, zoals een kopje, schaalpje of trommeltje.
- Geef een kind nooit medicijnen die voor een ander zijn bestemd.
- Breng oude medicijnen terug naar de apotheek of lever ze in bij de chemokar of bij het chemodepot; daar zorgen ze voor deskundige vernietiging.
- Koop zo min mogelijk producten die gevaarlijke stoffen bevatten. Lees de informatie op het etiket, volg de gebruiksaanwijzing strikt op en houd rekening met waarschuwingen.
- Zorg dat een kind in een onbewaakt ogenblik niet in een tas kan rommelen en zo kan snoepen van medicijnen, cosmetica of sigaretten.

GIFWIJZER

Heeft een kind een gevaarlijke stof binnengekregen, weet dan wat u moet doen, en vooral wat u níet moet doen. Dat hangt namelijk af van wat het kind heeft geslikt. Het is verstandig de Gifwijzer - te koop bij de apotheek - in huis te hebben hangen; zorg dat iedereen weet wáár hij is te vinden.

In de Gifwijzer worden vijf verschillende maatregelen uitgelegd: niet laten braken, glaasje water laten drinken, wel laten braken, *geactiveerde kool* (Norit® of Norit carbomix®) en laxeermiddel laten innemen of iets vets geven, zoals koffieroom, een klontje boter of mayonaise. De Gifwijzer bevat een lange lijst van stoffen, van aftershave en *Aspirine* tot *zinkzalf* en zonnebrandcrème en daar staat overzichtelijk bij wat de juiste eerste-hulpmaatregel is.

EERSTE HULP BIJ VERGIFTIGING

- Blijf rustig. Bel uw huisarts, raadpleeg de Gifwijzer. Is uw huisarts of de dienstdoend huisarts onbereikbaar, bel dan naar de Eerste-Hulpafdeling van het ziekenhuis. Heeft het kind medicijnen gesnoept, dan kunt u ook de apotheker bellen.
- Vertel als u met de huisarts, ziekenhuis of apotheker belt het volgende:
 - de naam van de stof waar het om gaat (houd de verpakking bij de hand);
 - de hoeveelheid die het kind heeft binnengekregen;
 - het tijdstip waarop het kind de stof heeft ingenomen;
 - de verschijnselen die het kind vertoont;
 - de leeftijd van het kind.
- Neem een restant van het middel, de verpakking en eventueel wat braaksel mee als u naar de huisarts of het ziekenhuis gaat.
- Laat het kind nooit braken als u niet weet wat het heeft ingeslikt. Een bijtende stof kan dan voor de tweede keer schade aanbrengen in de slokdarm en de mond. Bij braken is er bovendien het risico dat de gevaarlijke stof via het verkeerde keelgat in de longen terechtkomt.
- Braken als dat wél moet: laat het kind eerst een klein glaasje water drinken, want voor het braken is het nodig dat er iets in de maag zit. Duw daarna met de steel van een lepel voorzichtig achterin de mond op de tong. Probeer te voorkomen dat het kind in paniek raakt en bijvoorbeeld in uw vinger bijt.
- Suf of bewusteloos kind: als het kind bewusteloos is of niet zelfstandig kan drinken: niet laten braken en niet helpen met drinken. Leg het kind op de zij.
- Gif in de ogen of op de huid: spoel een minuut of tien voorzichtig met lauw water uit de kraan.
- Zorg dat u voor noodgevallen *geactiveerde kool* (Norit® of Norit carbomix®) in huis heeft en een laxeremiddel, bijvoorbeeld *natriumsulfaat*. Gebruik deze middelen alleen op aanwijzing van huisarts of apotheker en lees de gebruiksaanwijzing.

WAT KAN UW APOTHEKER VOOR U DOEN

Uw apotheker is gespecialiseerd in medicijnen. Met alle vragen over uw medicijnen die u gebruikt, maar ook over medicijnvergiftigingen bij kinderen kunt u bij de apotheker terecht.

GOED OM TE WETEN

Sommige medicijnen lijken onschuldig, maar kunnen behoorlijk veel kwaad als een klein kind ervan snoept. Bij andere medicijnen is een snoeperij minder schadelijk dan je zou verwachten. Enkele gevallen van medicijnsnoeperijen die vaak voorkomen.

- *Paracetamol*: al van 2 tabletten voor volwassenen kan een kind flink ziek worden. Bij kinder-*paracetamol* is de dosis heel laag, maar de tabletjes smaken lekker, en een heel doosje leegeten is beslist schadelijk. Neem voor kinderen liever *paracetamol*-zetabletten, die zijn veel minder aantrekkelijk om op te eten.
- De anticonceptiepil: daarvan kan een kind flink misselijk worden maar verder kan het meestal niet zo veel kwaad.
- Vitamines: grote hoeveelheden kunnen schadelijk zijn. Geef kinderen alleen *vitamine D* en zorg dat ze niet bij het flesje kunnen. Haal *vitamine A* niet in huis; normaal gesproken is dat niet nodig, omdat een kind deze vitamine via de voeding al voldoende binnenkrijgt.
- Slaap- en kalmeringstabletten: ze kunnen sufheid of zelfs een coma veroorzaken. Laat een bewusteloos of suf kind nooit drinken of braken. Overleg met de huisarts.
- Homeopathische middelen: homeopathische tabletjes en korrels kunnen weinig schade aanrichten. In druppels zit alcohol: dit kan wél gevaarlijk zijn.
- Planten- en kruidenmiddelen kunnen gevaarlijk zijn, want planten zijn dan wel natuurlijk, maar ook vaak giftig.

INFORMATIE

In uw apotheek kunt u terecht met vragen over de gevaren van een bepaald middel, voor tips voor het veilig en verantwoord bewaren van medicijnen en voor de Gifwijzer.

De Stichting Consument en Veiligheid geeft informatie over het voorkomen van vergiftigingen bij jonge kinderen (servicedesk: 020 – 511 45 67, maandag tot en met vrijdag van 09.00-13.00 uur, e-mailadres: info@veiligheid.nl, website: www.veiligheid.nl).

Nuttige websites zijn www.apotheek.nl en www.gifwijzer.nl.

Belangrijk

- U heeft meer gevaarlijke en giftige stoffen in huis dan u denkt: medicijnen, schoonmaakmiddelen, middelen voor haar- en huidverzorging, giftige rode besjes aan kamerplanten misschien ... Zorg dat u weet wat u in huis haalt. Lees de informatie op het etiket en in de bijsluiter.
- Berg gevaarlijke stoffen zo op dat kinderen er niet bij kunnen en laat de kleine niet alleen als er een gevaarlijk product in de buurt is. Sommige kleintjes zijn zó handig dat ze een kinderveilige dop toch open krijgen.
- Voor het geval het tóch misgaat met medicijnen: bel uw huisarts of uw apotheker, raadpleeg de Gifwijzer. Zorg dat iedereen in uw huis weet waar de Gifwijzer hangt.

Kijk ook op internet: www.apotheek.nl

KNMP

400037.0807

8 717677 630370